

Junta Superior de Contractació Administrativa
C/ Amadeu de Savoia, 2 -5a planta
46010 VALÈNCIA
Tel.: 961 613072

Correu: secretaria Jsca@gva.e

Ref.: SUB/SCC/mvt

Assumpte: Informe 3/2020

INFORME 3/2020 DE 30 DE JUNY DE 2020. GUIA VERDA. MESURES MEDIAMBIENTALS EN LA CONTRACTACIÓ PÚBLICA EN L'ÀMBIT DE L'EDIFICACIÓ DE LA GENERALITAT

ANTECEDENTS

En data 3 de juny de 2020, ha tingut entrada en la Junta Superior de Contractació Administrativa una sol·licitud d'informe, de la Direcció General d'Innovació Ecològica en la Construcció (Vicepresidència Segona i Conselleria d'Habitatge i Arquitectura Bioclimàtica) mitjançant la qual formula una consulta que té el tenor literal següent:

“A fi d'impulsar una contractació pública més sostenible des de l'Administració pública i d'acord amb el context d'emergència climàtica actual, des de la Direcció General d'Innovació Ecològica en la Construcció, en col·laboració amb l'Institut Valencià de l'Edificació i el suport de la Junta Superior de Contractació Administrativa de la Generalitat, s'ha promogut l'elaboració de la Guia de mesures mediambientals en els contractes de serveis i obres d'edificació de la Generalitat”.

Considerant que la Generalitat promou un gran nombre de contractes de serveis per a la redacció de projectes i contractes d'obres d'edificació, es planteja un repositori de mesures mediambientals, de caràcter eminentment pràctic, amb la intenció de convertir-se en una eina útil dins d'un marc comú i harmonitzat de contractació, perquè s'aplique dins de l'estructura de la Generalitat.

A causa de la repercussió que pot tindre en els contractes de la Generalitat la posada en pràctica de l'esmentada Guia, entenem necessari que el Servei Central de Contractació emeta un informe sobre l'aplicació del citat document.

Després del que s'ha exposat, se sol·licita a aqueixa Sotssecretaria que trasllade aquesta petició dirigida a la Sotssecretaria de la Conselleria d'Hisenda i Model Econòmic, per a sol·licitar l'informe de la Junta Superior de Contractació Administrativa. S'hi adjunta per a això la versió de 19 de maig de 2020 de l'esborrany de la Guia de mesures mediambientals en els contractes de serveis i obres d'edificació de la Generalitat.

Per sengles correus electrònics de 12 de juny es remet l'últim text de la part I de la Guia.

CONSIDERACIONS JURÍDIQUES

La present Guia ha sigut elaborada per la Vicepresidència Segona i Conselleria d'Habitatge i Arquitectura Bioclimàtica i, més concretament, per la Direcció General d'Innovació Ecològica en la Construcció amb la col·laboració de l'Institut Valencià de l'Edificació així com per entitats expertes.

Seguidament va ser sotmesa a un procés de participació interna dins de la mateixa Generalitat i posteriorment un procés de participació externa dels diversos agents implicats.

Durant el procés d'elaboració dels primers esborranys, la Secretaria de la Junta Superior de Contractació Administrativa va tindre coneixement d'aquests i va formular algunes observacions sobre aquest tema.

L'esborrany que ara es presenta a informe requereix, no obstant això, d'una sèrie d'observacions:

1.- Caràcter de la Guia:

Tal com s'indica en la seua presentació la present Guia tracta de ser un instrument de suport als òrgans de contractació. Precisament aquest caràcter i la seua aprovació com a tal indica la utilitat del document així com el caràcter no imperatiu de l'aplicació d'aquest.

2.- Alguns aspectes de la Part I (pàgs. 5-20)

En determinats apartats de la part I es fa referència als "contractes administratius" i "contractació administrativa", termes que han de ser reemplaçats per contractació del sector públic o contractació pública perquè, com indica l'art. 26 de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic (d'ara en avant LCSP), els contractes de les entitats que integren el sector públic instrumental de la Generalitat són contractes privats i és de suposar que la Guia va dirigida a aquestes.

La divisió tradicional en contractes privats i administratius va deixar de tindre la seua raó de ser amb la Llei 30/2007, de 31 d'octubre, de contractes del sector públic i la introducció del concepte de "poder adjudicador", concepte que la normativa de la Unió Europea i sobretot la seua jurisprudència ja encunyaven des de fa temps.

Per tant, ha de fer-se únicament referència als contractes del sector públic o contractació pública.

a) La introducció de clàusules mediambientals en la solvència tècnica i professional.

Es troba a faltar qualsevol referència en la part 1, apartat 4.4 Solvència i adscripció de mitjans, a la proporcionalitat entre la solvència tècnica i professional requerida i el contracte que es licita ex art. 74 de l'LCSP. Els criteris de solvència són els establits en l'LCSP i han de ser proporcionals al contracte i s'eviten així restriccions innecessàries que dificulten l'accés a les licitacions.

Així mateix la qualificació i experiència del personal només podran ser criteris d'adjudicació si està vinculat a l'objecte del contracte i, com indica l'art. 145 de l'LCSP, és determinant en l'execució d'aquest.

D'una altra part, crida l'atenció el següent apartat de la part I en relació amb els criteris de solvència en la pàgina 12, Apartat C. Solvència i adscripció de mitjans, en citar a tall d'exemple de determinats criteris de solvència, el següent:

"- Criteris de selecció del contractista que fan referència a les característiques de sostenibilitat pròpies de l'empresa, inclosos comportaments ambientalment responsables."

La redacció és ambigua i confusa. El que permet l'LCSP és la possibilitat de sol·licitar com a part de l'acreditació de la solvència tècnica la presentació de certificats expedits per organismes independents que acrediten que el licitador compleix determinades normes de gestió mediambiental.

D'una altra part, la Sentència del Tribunal de Justícia de la UE de 10 de maig de 2012 en l'Assumpte C-368/10, Comissió contra el Regne dels Països Baixos determina que:

“es va establir un nivell mínim de capacitat tècnica no autoritzat pels articles 44, apartat 2, i 48 d'aquesta Directiva en imposar, com a requisits d'aptitud i nivells mínims de capacitat establits en el plec de condicions, la condició que els licitadors reunisquen «els criteris de sostenibilitat de les compres i de responsabilitat social corporativa», i indiquen com reuneixen aqueixos criteris i «contribueixen a millorar la sostenibilitat del mercat del café i a una producció de café responsable des del punt de vista ecològic, social i econòmic»

Aquest criteri d'exigència d'una responsabilitat social corporativa a les empreses es reflecteix, així mateix, en la Directiva 2014/24/UE sobre contractació pública ja que en el Considerant 97, s'indica:

“En conseqüència, els poders adjudicadors no poden estar autoritzats a exigir als licitadors que tinguen establida una determinada política de responsabilitat social o mediambiental de l'empresa. “

No s'ha d'oblidar que tant les normes comunitàries de contractació com la legislació espanyola transposada, fan una aposta fonamental per les pimes. En aquest sentit cal tindre en compte que l'experiència mediambiental a la qual es refereix la Guia en l'execució d'obres o redacció de projectes podrà ser en molts casos objecte de procediments restringits tal com apareixen definits en l'LCSP però no ha de ser restrictiva en procediments oberts on qualsevol licitador amb les condicions jurídiques necessàries i d'aptitud suficient podria presentar la seua proposició.

b.- Especificacions tècniques

És molt indicativa la Directiva 2014/24/UE sobre contractació pública i hauria de fer-se referència en la Guia que les especificacions tècniques elaborades pels compradors públics han de permetre l'obertura de la contractació pública a la competència, així com la consecució dels objectius de sostenibilitat.

En redactar les especificacions tècniques ha d'evitar-se que aquestes limiten artificialment la competència mitjançant requisits que afavorisquen un determinat operador econòmic, reproduint característiques clau dels subministraments, serveis o obres que habitualment ofereix aquest operador.

c.- Certificacions.

Davant un nombrós elenc de certificacions que contempla la Guia hem de fer patent que res s'estableix en la part I sobre aquestes. És important que aquestes s'hi incloguen perquè com disposa la Directiva 2014/24/UE de contractació pública i l'art. 128 de l'LCSP, quan un operador econòmic no tinga accés a aquests règims de registre de gestió mediambiental o no tinga la possibilitat d'obtindre'ls en els terminis pertinents, deuria permetre-se-li presentar una descripció de les mesures de gestió mediambiental executades, sempre que l'operador econòmic de què es tracte demostre que aquestes mesures garanteixen el mateix nivell de protecció mediambiental que les mesures exigides a l'efecte de la gestió mediambiental.

Així, l'art. 128.2 de l'LCSP indica que els òrgans de contractació hauran d'acceptar altres mitjans de prova adequats que no siguin els indicats en l'apartat primer, com un informe tècnic del fabricant, quan l'empresari de què es tracte no tinga accés a aquests certificats o informes de proves ni la possibilitat d'obtindre'ls en els terminis fixats, sempre que la falta d'accés no siga per causa imputable a aquest i que aquest servisca per a demostrar que les obres, subministraments o serveis que proporcionarà compleixen amb les prescripcions tècniques, els criteris d'adjudicació o les condicions d'execució del contracte, segons el cas.

2.-Respecte al contingut de la Guia

Atesa la seua naturalesa eminentment tècnica i el seu caràcter de mer repositori de mesures de caràcter indicatiu per als òrgans de contractació, es formulen les següents recomanacions de

caràcter general:

- 1.- L'aplicació de la Guia objecte d'aquest informe ha de concebre's com un instrument de suport.
- 2.- La consecució d'objectius mediambientals en l'edificació deu sempre tindre en compte els principis bàsics de la contractació pública: llibertat d'accés a les licitacions, publicitat i transparència dels procediments, i no-discriminació i igualtat de tracte entre els licitadors.
- 3.- La deguda proporcionalitat de les prescripcions tècniques, els criteris de solvència, criteris d'adjudicació i condicions especials d'execució amb el contracte a executar determinaran el resultat de l'aplicació d'aquesta Guia com un mitjà per a la consecució dels objectius de la contractació pública ecològica i socialment responsable no restrictiva.
- 4.- És necessari posar l'accent en la realitat dels pressupostos d'execució material al mercat i en aquest cas concret als preus de l'edificació sostenible.

CONCLUSIONS

De tot el que s'exposa aquesta Junta Superior de Contractació Administrativa manifesta el seu criteri favorable, des del punt de vista de la contractació pública, a la Guia verda. Mesures mediambientals en la contractació pública en l'àmbit de l'edificació de la Generalitat, en tant que document de suport als òrgans de contractació sense caràcter imperatiu; i emet les observacions expressades, que es recomana que siguen incorporades.

El present informe s'emet a l'empara del que disposa l'art. 2.1 del Decret 35/2018, de 23 de març, del Consell, pel qual es regula la Junta Superior de Contractació Administrativa, el Registre Oficial de Contractes de la Generalitat, el Registre de Contractistes i Empreses Classificades de la Comunitat Valenciana i la Central de Compres de la Generalitat i s'adopten mesures respecte de la contractació centralitzada.

LA SECRETÀRIA

Vist i plau LA PRESIDENTA
SOTSSECRETÀRIA D'HISENDA I MODEL ECONÒMIC.

APROVAT PER LA JUNTA SUPERIOR
DE CONTRACTACIÓ ADMINISTRATIVA
en data 30 de juny de 2020.